

ЧУРАПЧЫБЫТ
ТУПСАРЫГАР ЭРЭНЭБИН

Мин бийлэл сайжирч ухун өрбүдүр Чурагчы
нөбүткүзүр "Хатаа" ХЭТ тэжээлнүр курьер баһылы-
тынан үлүлүтүм.

Тархатгал хэрэглээний директора – найз нхэгч дундагч Агдолоор Дамтравич Сиген. Манш барьга 20 жилийн үлдэлээр. Сүүрү үлэи-хэвэлэй директоры солбуулаачи В.В.Дуранин, хэлэлцэвчэй нэжээр Г.Н.Осипов, бухгалтер П.П.Каженина нийгэмлэг-сэдэлүүлэр. Отгон уулай үлэ хайрхалыг дэлгэвэр, свалкын көрүү-хэрлэи, ыргастайнх гүлээр.

Бийдэд Корюнаагийн уулдус 1 №-дээ дэвтгээр
благуудтай юм хамтарч байгаа. Республикын програм-
мынхонд 7 уулсай дунд хагасгалын өрсөлдөн тэмцэл
байг, бичаарын ирдбэлтэ дэвтгээр галз хослох
түлгүрээр ташаамыгтар, Шысмын, Константис
агийн, Курорунтай уулдусалга бээр дэвтгэр подгэ-
тарын уулгара сангара-тэмцэлтэ. Чуралчага уулсай
дэвтгэр 1970-с, 1980-с сэлгара түтүлүбүт буланнар
уулхалыг аймгара-тэмцэлтэ. Онон юмалар кортор-
халга ырахагтардаах элбт. Ордук олохтоохтор
бохтор-сэлгастарын махна торолоро, туалгана араас
кылаанга элгилгэри (бичаалга, констөрбэ бичаалга
олд.) бичааралгара ыраастыг дэвтгэр күчүлүбүдүри
уулгастар.

Ол да бусалар "Хатай" ХОТ үлэйтүлэрин ишпэки билимнэри кинт. Ол курдук, бастапки ууна кинес кэрт-малларга билигүстритно килэринингэр, материал-най-техникайи билини хангалата үлэингэр билим-нэр. Түрлөк үлэи-халлаа өсө таһарыттан бус-лукун амалхоохтор квартерийай төлөбүрдэрин кэлиир төлөк илэпэртэ улаханнид ахтылар эбит. Сорох бил-

лар 20 тийг, солх тийгэ нэстэхэтэр. Дынгар, олж-далах тайлмал үрдэтэртэ, үлэ хаанысгабагыш тулгаралта хаас биридүн рэли энгэстэхэтэрхэ буолуохтаах. Ол нэстэн харчыны камнэгэр татуох кэрниттэхэтэр.

Онон мнэвчлэлэн, "Мангхаарь соннуууларын" көрсө, хэс биеэрдээ юуни бэйэ бодотун тардлан, Чурагчыбыт түгсүх дүн эрхэбни.

Марфа ПЕТРОВА. Чурагчн орто оёкуолатын
пнхусиинг, Москвагаады бичээт государтсвиной
университетийн усгудьона.

ТАННАРЫАХСЫТ БУОЛБАТАХПЫН

Икэн-үс хонхуугаартай Комаров аяллын уулсуусаа сагтны хаамал тнэн уруусута быхтах үүрэгт сүлдныбыл уулбун, бэлгийн пинсхонер, улууш жинигэр олонор сүхүү илгээр, отус эйзүс малхылах, оро-уруу, дым-уот бортлоох, утуу мал аргын ННФилипповы керо түстүм. Кннм үөрбүт арай уснна дорооболохот: "Уйбаан Болгүрүбүс, мнн "тангыраахын" бусбатахын Пн-ройрхын итлн дмнпте итлнхсвбатым. Бу жордуу баран илнбн", — днлн үөрө-мтө илсснн ааста.

Мингунта өйдөтүм. Били "Уйгу калкыга" сазыарым
6-с №-гөр шырыктаткан, атында суффуларын таска, атын
окустарга аталыпкандын "тинчтарым" буолар диген сурун-
булупун азхып этэбит.

Кыргыздын, ошентек ээ Байбобит уулуусутутар шырабын
тута харчагы атышынааһын, күүһүн сүөһүнү буойунаар
хаарчары суох тутууу тэриилэрин үрдүкүн сүөһүнү атын
сиргэ атышынааһын, уулуусуттук итэриэһин күһүн бээрэн,
таптаһыаа курдук ойдуоһуоһу.

«ӨЛБӨТ» СҮӨНҮЛЭЭХ УОНУК

Соторутаагыг даяалта дэгдэтгэр Хатылалтан

сындар, албетте алтысыпты аттыны, дойдутугар араңс
үшпө үгүстө ээлеккелбиз үтүө кичибиз И.Б.Саман
төрөнө өссөткөн ылым. Кичим доруубуштаман үлөм
кайыбт буулан пйорин, оокоро бул, үлөтүн буулап
тардыкыгытар, оюн сүгүлүрөн эңерин туууан кел-
екем Ол эркин кичим төрөт "экип" өбөт. Сүгүлүрөн
аймактарыгар, тутас донугар көрүүтө бөрбөт, аты-
нык эгетке, уостабит. Ол кинутар сыган байа этенип,
арынан аредаткан кыла үйү

Ушук Батысбайбыз сиздей-сикей болбаарымыз! Барыларын өлөрөн атып-лаабыга буултур, харчыга сый ичипти матайдынан бүтүрөт. Сизге бийикти киши сүйүшкө ушун кээте "олбоко" уш-ары-лаа бирер туруохтары турдун.

ОТ ТИЭЛЛЭН ЭРЭР

Атырмаш эйин 22 күнүдөй турутуна 178 тонна ружинаманы өт Хатымствах арыгынын тарокушун туоратылган, Алар, Хоттор ийишпекторун тизилти келди. Огу дуоабарынан "Туймаша Агроснаб" ААО массалыкларга тагылар. Кураана массалыклар Бастоз бирозор таромна кыяра, арыга тахсан отторун тизилет, оттору адырыстан сирдуроттор тизилет, чылар кыбышыларга суюкулур. Ол келет атын суюкломт кылоон таромна кыяра салгы барар эбит.

Уруу турмуш шарттарын ээнтэ ыраактан от бодо табыш-
тары дартыны манньик эрдэттег арылгачтан паромучун
таһылы атоһуллубат ага. Бу от тоһаһылар 410 солк. суб-
сидияланган тоһаһы 2500 солк. ире атыһылар, босхо
таһышлар. Правительство тоһаһы манньик уаһхан комитетун дон-
натан сүһүбүтүк эһэр, аччатар, атын сирге атыһылар
сатыһылыга суох быһылы буолар.

ИВАН ПОНОМАРЕВ.

КОМПАНИЯ «САХАМЕДСТРАХ» ИЗВЕЩАЕТ

Будущая российская страховая финансовая компания «Спасскстрах» призвала «Лучшей компаний России – 2011» в номинации «Страхование» Главной Всероссийской премии в сфере бизнеса и предпринимательства «Лидеры экономики России».

В героини награждены журналист Прессин, прошедшей 11 апреля в Москве в гостиничном комплексе «Президент-отель», принявший участие генеральный директор ОАО У ГСМК «Сахалинстрав», кандидат экономических наук Галина Варфоломеева и ее заместитель Вислой Андрей. Как организаторов Галина Варфоломеева, в торжествах приняли участие руководители компаний из более 25 регионов страны, а также представители Совета Федерации, Федерального Собрания и Госдумы РФ, региональных министерств и ведомств. Ежегодный конкурс проводится некоммерческой организацией «Международный Фонд поддержки биз-

леса» при поддержке Госдумы РФ, Торгово-промышленной Палаты РФ и Российского земельного Союза. По сложившейся традиции, победителей Премии определяют, опираясь на анализ финансовой отчетности компаний, данные Росстата, социальные показатели, деловую репутацию и информацию, полученную из открытых источников.

Среди нынешних победителей национальной Премии — ООО фирма «Милант» из Алтайского края, ГС «Науко-исследовательский центр космической гидрометеорологии «Планета» из г. Москвы, ООО «Балтийская техническая компания» из г. Санкт-Петербурга, ОАО «Страховая медицинская организация «Сибирь» из Кемеровской области, ЗАО Производственная компания «Русский стандарт» из Краснодарского края и др. Следует отметить, что Премия была вручена по таким номинациям, как страхование, строительство, промышленность, агропромышлен-

торговля, санаторно-курортная деятельность, ЖКХ, метеорология и гидрология и т.п.

Справка о компании: Согласно рейтингу, составленному Территориальным фондом обязательного медицинского страхования по РС(Я) по итогам 2010 года, «Сахamedстрах» занимает первое место среди действующих на территории республики страховых медицинских компаний, в ней застраховано 80% населения РС(Я). ОАО ГСМК «Сахamedстрах» имеет лицензии на осуществление обязательного медицинского страхования на территории РС(Я), Камчатского края, Магаданской области, добровольного медицинского страхования и страховании обеспечения лекарственными средствами при оказании амбулаторно-поликлинической помощи (страхование лекарственного обеспечения).

Приоритетными направлениями деятельности «Сахамедстраха» являются организация обязательного медицинского

связи учреждений, контроль качества и достоверности предоставляемых медицинских услуг. «Сахаэлектра» сотрудничает с более 500 лечебно-профилактическими учреждениями республикан и имеет представительства — в 34 муниципальных районах Якутии и в г. Якутске, и в Малайзии, Малайзийской области. В компании работают 145 высококлассных специалистов

Многолетняя деятельность ГСМК «Сахamedетрах» признана Всероссийской прейсией «Золотый саламандра» – лучшим патриотическим победителем 6-го Всероссийского конкурса «Российская компания высокой социальной эффективности». В 2010 г. «Сахamedетрах» также удостоены звания лауреата ежегодной международной премии «Лучший налогоплательщик года», проведенной в рамках двенадцатого церемонии общественного признания «Элита национальной экономики» и вошед в федеральный реестр добросовестных поставщиков.

С этого года в сфере обязательного медицинского страхования произошли существенные изменения вследствие принятия федерального закона № 326 "Об обязательном медицинском страховании в Российской Федерации". О них более подробно рассказывала генеральный директор ОАО ГСМБ "Сахалинстрах", кандидат экономических наук Галина Бардольмина:

29 ноября 2010 года принят Федеральный закон № 326-ФЗ "Об обязательном медицинском страховании (ОМС) в Российской Федерации", регулирующий отношения в области здравоохранения в сфере ОМС для усиления гарантий гражданам на бесплатную медицинскую помощь. В частности, законом закреплено право граждан на выбор и замену страховой медицинской организации. Страховую медицинскую организацию можно заменить один раз в году, написав заявление в выбранную страховую компанию не позднее 1 ноября. Кроме этого, страховую компанию можно сменить при переезде из одного субъекта РФ в другой, а также в случае прекращения действия договора о финансовом обеспечении ОМС, заключенного между страховой медицинской организацией и Территориальным фондом ОМС. Кроме того, граждане имеют право на выбор медицинского учреждения и лечащего врача.

В соответствии с правовым законом, застрахованные лица являются гражданами РФ, постоянно или временно проживающими в РФ, негражданами, лицами без гражданства, а также лица, имеющие право на экстренную медицинскую помощь в соответствии с Федеральным законом "Об основах" . Это означает, что постоянно или временно проживающие в РФ неграждане, лица без гражданства, а также лица, имеющие право на медицинскую помощь в соответствии с Федеральным законом "Об основах" , имеют право на получение медицинской помощи в травматологии РФ.

гражданства полис выдается без ограничения срока действия. Лицам, имеющим право на медицинскую помощь в соответствии с Федеральным законом "О беженцах", полис выдается на срок пребывания, а временно проживающим на территории РФ иностранным гражданам и лицам без гражданства полис выдается на срок действия разрешения на временное проживание. Новорожденные дети до получения свидетельства о рождении обслуживаются в медицинских учреждениях по полису матери или других законных представителей. После получения свидетельства о рождении и до достижения ребенком совершеннолетия, ОМС осуществляется страховой медицинской организацией, которую выбрали родители или законный представитель ребенка.

Получая полис ОМС, человек фактически заключает договор страхования, который гарантирует застрахованного от рисков, т.е. непредвиденных событий, при наступлении которых необходимо оплачивать медицинскую помощь. Типовые события могут быть заболеваниями, травма, иное состояние здоровья, а также профилактические мероприятия. На основании полиса ОМС застрахованному гражданину должны быть оказаны бесплатная медицинская помощь на всей территории РФ и соответствия с Взаимной программой ОМС, а на территории региона, в котором выдан страховой полис, в объеме, установленном Территориальной программой ОМС. Оплата оказанной медицинской помощи в данном случае осуществляет страховая компания за счет денежных средств ОМС.

Согласно новому закону, с 1 мая 2011 года будет введен в действие полис ОМС единого образца, удостоверяющий право застрахованного лица на бесплатное оказание медицинской помощи на всей территории РФ, он выдается гражданам РФ бесплатно. Полисы выдаются до 1 января 2011 года являются действительными до замены их на полисы единого образца. Для получения полиса ОМС единого образца за-

страхованное лицо подает в страховую компанию заявление о выборе (замене) страховой медицинской организации и выдаче полиса.

ОАО ГСМБ "Сахалинстрах", являющийся региональной компанией, имеющей обширный опыт по организации ОМС с учетом знаний специфики региона, гарантирует защиту прав застрахованных граждан и контролирует качество услуг, предоставляемых медицинскими учреждениями.

На сегодняшний день "Сахamedстрах" располагает штатом высококвалифицированных экспертов. Подписавших в проверках принимают участие специалисты, включенные в Регистр врачей-экспертов, утвержденный Минздравом РС(Я) и Терфондом ОМС РС (Я), это врачи высшей категории, обладающие солидным клиническим опытом. При необходимости, компания также приглашает экспертов из других регионов. Следует отметить, что эксперты страховой компании действуют в интересах своих клиентов и не связаны корпоративными узлами с лечебными учреждениями, что позволяет им сохранять объективность и беспристрастность при решении различных ситуаций, возникающих в ходе оказания медицинской помощи. Проверки проводимые экспертами "Сахamedстраха", дают возможность не только выявить нарушения в работе ЛПУ, но и проанализировать их и дать соответствующие рекомендации медицинским. Как показывает практика, осуществление независимого контроля весьма эффективно: критический вклад со стороны всегда полезен, это отличный стимул для медиков не снижать планку качества.

По интересующим вопросам обращаться к
представительству ОАО РСМК «Сахалинстрах» по тел.
42-067.

Материал подготовлен пресс-службой ОАО ГСМР «Сахаметрах» при содействии Департамента по обязательному метстрахованию

«Сана олох» хаһыат 80 сыллаах үбүлүүһүн көрсө

1931 СЫЛТАН
САЙДЫЫ ТУҢУГАР...

Байдалгы дээд бийнги тэрилтэд ураты суолгалмак сэд буолар. Ол курдук, бу күһүн алтынньы 15 күнүгэр Чурапчы улуусугар хаһыат, олохтоох топографин тэриллинбигэ 80 сылын туолар. "Ситэ олох" (уруккута "Социализм суола") хаһыат Чурапчы улуусун дьонун-сэргэтин арахсыһат артыһынан, ыар да, өрөгөйдөөх да кэмнэргэ санааны-омоону, үөрүүнү-көтүүнү үлэстэтэччинин, эрэллээх сүбэлэттинэн буолан кэллэ.

Сахаалыы хаһыаттартан би-
ир бастакы төрүлүнэн улуусту-
т сайдыытыгар сүткэн кыла-
тын көзмөйдөн: сиппиккин.
Ыһиги кэнибигиттэн кыллы-
улуустарбыт, бэл кини оройу-
оннар, бис — уон сылыннан ха-
лан бэйэлэрэ хаһыаттамыгыт-
ара. Ол ыраах 1931 сыллаахха
Чурапчы улуутугар хаһыат
төрийбигиттэрэ сэдөнөр. Баста-
тан туран, Амма, Таатта, Уу-
Алдан оройуоннарын киникэм,
сырын олохсуйбут сирэ буол-
лар. Иккитикки, полетсымыл-
лайар тодуорустуут дойдулара
буолан, прогрессивнай санаа,
сайдыыта дулуур итэҥи сыл-
дар улуутунан аараллар.
Ыһага отчолорго револосцион-
най тымынаах оройуон буол-
дахпыт. Ыһигин сыаналыыр
буоллахха, сахаалы тыллаах
биер бастакы (Бүлүү кэнибиг-
тэн) оройуоннаагы хаһыат чо-
гу Чурапчыга тахсыыта Ыһиги
уе сахана түмөн олорбут өбүт-
үрбүтүттэн ситимнэх.

Бастагы редакторынан Петр Николаевич Гоголев дигэн "Кылым" хаймакка партийнай-комсомольский отдел сазиласылган үлүшөбүт кийи Дюкуускайтан анаммыта. Орой уонга бастагы промашленнай төрүгүт – типография салайаччытынан Кузнецов дигэн пуучча иһитэ калыкта Иосиф наборахтатаах, биэр бөрүгүтүчүчүлөөх төрүгүт шрифтарын, араас малларынан куораттан тэлэгүтүн тизин таһаарбыта. Билигин Федеральнай Казначейство турар түмүдүтүр "Аагар балаан" дыэттигэр олохсуйан үлү сарадаммыта. Баастагы хаймакт алтынны 15 күпүгүтүр "Сославлянон суола" дигэн ааттанан биэр дыйдулаахпыт С.А.Нонородко латынны алфавитынан 2000 иземпларинын кун сирич көрбүтү Редакция эпийэстүүгү секретарынан Семён Степанович Яковлев – Эрмивк Эрмистин анаммыта. Литературый үлүштүгүтүн поот Алексей Алексеевич Васильев – Борияк үлүштүгүтү Маандыхан кыһына Александра Поселская типографияда наборщик үөрөнөөчүгүтүнэн кыһылдан, таһлан оройуугутна бастагы полиграфический буолбута.

Хааныат улуус тэрилтэвэгт-
тэн булгучну үөрэхтээһини

пайлзыннар таргатылган сарулаан, очутоору иже ирдыбыннан советский олову тарлывнаго төлөһөнөөк алгатор этэ. Сарин сымларыгар улусу бүтүтүлэ кэригэ көһүүгэ баргыта хаһыат тахсыгынар быһаччы охсуулаах буолбута. Редактор Егор Игнатевич Дукин – Уйгууран сортугун хаһыат таһаарар, типодарыһа этэ. Сары

Төбө да ыбраханын ийин, орой-
ушмаары хапты фашист хала-
бырдыттары утары проза-
ланды бешпакка ыттан Улуу
Калайыны корсубута. Вилити
күн тутта ааттылыгы буйун
суруналыстарбытын, поли-
графистарбытын: АСБродни-
ковы, ААГоворовы, АМДьяч-
ковскайы, РЕЗахаровы,
САСавинны, АГТурантаевы
уонда да атыттары.

Сэрийн хэргийг тэгнэн эйлээх аюулыг тутууга, сэрийн салууларын гуурагчлыг орооногшнаарыг хайхат түмэр, тэрийэр күүнэ толору тутуулан, төрөөбүтүгүлбэбиг сайдарыгтар олук уурсуубаа улахан. Манна сэрийгтэн юмайлыг көтөлбөөх эргилбэг Дьун Дьангылы, Алексей Бродников, Виктор Вапшарин уонна кирилэрдик тэгнэ Михаил Дордуурап, Е.А.Макаров, К.Т.Арежанов, Н.А.Вушнев, П.Н.Чигистаров Иван Федосеев-Доско хайхат ис хоһоонун байлыгыгтара, уус-уран айлыгныларын эргэлбэгтара. Салгыг социализм күннэн-күнэхтээн тураркэмбэр, тыа сиритэр ыгтылар политикара хайхат күүс-көмө, эрчтээх пропандист буолан олохтоо сайдарын салайсыбыга. Манна тэгнэ ис туругун мүлүн ыгхыгбаама, айлыгнылаахтыг, аргаачыларга болорголоохтук үлээбэбэ.

1962 сэлдяхаха бос айһын 1 күнтүгэр "Социализм суола" хайһыат, билигин чуратчылар бары киһи тутта ааттылар, "Сага олох" аатынан тахсыбыта. Бу аатын күн бүтүгүгэр дүөри сэрдэхтик илдьэ сылдьан аата этэринин, сайдыыны уһанан кэлэ. Араас сылларга элбэх талааннаах дьон үлүһүн аастытара. Ол курдук, республика хайһыаттарыгар билигин үлэһини сылдьар дьоммутунан киһи туттабыт. Сахабыт сирин сүрүн хайһыаттар - "Саха сиригэр" "Сага олох" хайһыаттан кынат аһыһынан Петр Ишюккенич Попов, Василий Михайлович Никифоров, Ранса Спиридоновна Сибирякова, Агратена Гаврильевна Кузьмина уонна компьютернай дизайһи улахан маастара Константин Комстагиниович Собакин үлэһини сылдьаллар. Улауспут киһи туттар суруйааччыта, билигин "Толбон" литературнай суруунал редактора Семен Андреевич Попов - Тумат эмээ "Сага олох" уорайыттан буһан - хатын тахсыбыта. Тоһо ди саас ыллар суруйарын аһыйаһат Степан Алжосеевич Попов билигин хайһыатчылар балачча үлэхтэн аастыт киһи буолар. Киһи суруйууларын билигин үксүн "Байаһай" суруунаала көрүөххүт. Фотограф Петр Семенович Оксенциловкин Чу-

ранчы джою кези тутта аатты-
ыр Кийи түзүни үйүлгөзөр таа-
ана мана "Сага олох" хаһыак-
ка умайан, сырдаан тахсыбыта
Бессе да албох бийр дойдунуах-
тарбыт сурунмалыктыка зип-
пигер үйүлгөтөрүттөн үөрө-
бөт, изи туттабыт.

Биһиги тэрилтэ билигин кинештига чулуу дьоммутун, бойлорун суолларын-исторун хаалдарбыт коллечаларбытын С.И.Океев, С.О.Полов, С.Р.Данилов, С.С.Смирновтар, М.Н.Сидоровагы истигиттик актар. Кинилэр суруйар-биччийэр буюурлара хаһыат истурутар илгэ дьонго куруук интэриһинэй, аарылымтыа буолта турар. Иэки тэрилтэни ырышаак көмүспэр холбосон өрүһүбүт кэлинэн редактор – директор Гаврил Гаврильевич Попов буолар. Кини билигин көмүспэр оңорбут дьыллата турун ди көмүсөөт сүдү суолталаах Республикара улуустартан бастагы сангалыы оборудуунарга көһүүнү тэрийиһи ол кыдымгык көмүспэр сааһааччыттан туспа талааны илдиэ. Кини сааһаабыт дьыллата билигин сайдыбыгыгар олук буолар улэни-хамнаһы тэрийиһи элбэх көмүнү оңорор. Редакция типографията суох саһаммат. Бу иэки тэрилтэ холбоһуота сонтооһун барымыз даһаастаата.

Ветеринарлардын куруук чагындырып, аатарын үрдүктүк тутаты. Бастаган туран, манын ор сыгырга таһарылыгына, килбизиниздикти үлгүзүп ветеринарлардын Петр Михайлович Массасы ачтыгы. Кичи бейитин жамгыр хаһайыгыбыздык, пром водственик быһылынан олук уурбута ичинде, тахайып коллестивагар ичинде, полиграфияны сайдыгыгар суолтата улахан. Бистин төбө да пенсия олордор, саас беттаатар убагыгар кичибит Спартак Николаевич Чичетинаров сүбө-амата барыгыгар куруук жамалык. Кичи суруналыс, хаһайыгы быһылынан бейит-туспа суол - ик хаһайыгы сүдү кичибит. Редизинца үлгү хаһайык дымалата сайдырар бир туспа кылааттаах кичибит - Альбина Петровна Смирникова. Типографияда олхотгорун анаан үлгүзүп дыммун Мария Семёновна Савина, Татьяна Петровна Смирникова, Светлана Павлова Монсинарева, Мария Михайловна Дычовская, Маргарита Егоровна Ноговицына куруук аттыгыгар сындыан сүбө-амата буолан, үрүрүбүтүн, хаһайыгынын тэңтэ үлгүзгөн арчылыгыгар, ик туруктуун бейитилээр. Ор сыгырга заххоттаагы, сага дымбизин туттарып кичибит, ветеринарлар - Афанасий Егорович Захаров. Кичи коллективтин билин: атарын арзаарып, кэлэн жамалык, сүбөзгөн - амалан бирара михаллаах дымала.

Бийцныг үзүүлэгдэх сэтгэ-
лүүд "Санх өлх" редакци-
оншай-издательской холбох
тааарыгтаах үлэи арғыс
өгсгөст Ол куруу, материал-
най-технической базадатын
биглэрдик тууһаран үлэи-
хамнаы тэрийлибт таһыма
хүдэгэ. Ол курууруу тууһан
архадатыг суруугута куруу
үлэи биглар. Бийл саас Дьл-

куускайга ыалтыллыбын» репозитарий икэи ардыларынааҕы кэллэ «Печатный двор Якутии – 2011» быыстапка-дһаарбанастагыар икэи номохунанна микротэһээн улуустартан аан мантайынан итинник улахан ситиһинэ тарастыбын. Быйыл улууста тһа хаһаайыстыбатын сыһа биллорлорун биллэһин, тһа хаһаайыстыбатын сайдыытыгар туһуламмын «Уйуу кһаһаа» сыһаарыыны олохтоотубут. «Хардыл», «Саандһа», «Аһар аргыс» сыһаарылыларбын кһэлэйгэс таһаан сһэжэриһин, биллэтин атын улуустарға холобур оһэ буолалһар.

Бишиги тэрилтэ сүүрүн күүснүт кадрдарыгытар. Ара табыарыгыт, хаһыаныгыт "аксакала" Алексей Михайлович Слешов алдырдыгэ куруук тирэх буолар, сүбэтэ-амата эбэх. Эдэр каскылдык аһар үлэһинигэ, элбэлтигэр секретар ууһук эбэхинигин аныгы суох толорор Наталья Николаевна Пухова хаһыат тутах кинигэ. Эдэр дьоммут Лидия Лыткина, Елена Макаревичка уопша уопуттаах үлэһинигэрбит Вера Петрова, Федор Протокодионов, Савва Павлов хаһыат тахсыгытыгар күнүктэ түбүгүрэллэр, кыһа-хото тутар буолаллар, үлэһинигэ олус табыллыбыт. Хаһыат тахсыгытын сүүрүннэн салайар кинигит-творческой отдел салайааччыга, редакторы солбуйааччы Оксана Васильевна Жиркова. Суруналыстыка элбигин толору баһылаан сыдыар киниги, хаһыат салгыы сайдыгытар суолу тэксегебит. Производствонь салайар уопуттаах полиграфист Светлана Ивановна Семенова. Манна полиграфин уран уустар Аксиния Лыткина, Борис Васильев, Алисия Попова үлэһинилэр. Бу отдел үлэктэ сылыта тутсан, бордодуксуһа хаачыстыбата биллэрдик үрдүктэ Киингэрбит, атын да оҥһуктарбыт республикага элбөхтэ миэстэлэллэр, дьон сөптөрүгүн ылаалар. Сылаары өнөрөн таһаарыыбыт атын улустарга таһыгыны буолан кинигэр уопут атастаһа, үөрөнү кэлэ тураллар.

Хаачгыяр салма, бастатан туран, үп үлэһиттэригитэн сараларан Эдэр кэскилэххэ кылаабынай бухгалтер Алена Афанасьевна Кузнецова уопук-улахан уопуттаах экономист-бухгалтер Дария Николаевна Лытзина үлэр кэлэһиттэригитэн финансовай туруктуу тулкан, күүсүлү-уохтуу эйиһин ийэр. Манна саяхоз Дмитрий Ильич Семенов уонна киһи салайар эттэр, харабыллыыр салата күүһэтэ үтүө суобастаахтык үлэлэтирэр сыйыһаһаар буолан кыһалгыты тыһыһыны, сайылгыты куйааһы эттигэ туоруубут. Тоһо да пенсияга тахсан бийилэй уурайлар, суопарбытын Дмитрий Филатовны олус истигирик санылыгыт, элбикэ суох үлэтин иһин махтанабыт. Күүһэтэ дохуопутугун эбэр үтэһиппитин Людмила Захаровна үрдүктүк сыйаһыт, ба-

Хайалат хайал баярлар об-
щественной интернэхи ту-
гуулахлах. Манна бийнхэ об-
щественный корреспондентар-
быт суруйан туус-хому буушлар,
Иван Пonomarev, Платон
Корзин, Герасим Платонов, Е-
вдоким Карженкина, Парасковья

Потом, сур-
руйааччыбыт
Павел Федоров – Сомор, Ма-
рия Герасимовна – Сангар уоп-
на да атытар суруйууларын
аарбааччыларбыт куруук кэ-
тэхтэтир. Бу домогуутар мах-
таннабыт, охсо до бөрүөмт сып-
паабакка, апар таллантыбыт
атылаа гүрдүн.

Тэригтэ хаһан бичрарар бэйлэтин сайдыытыгар туугах эмгэрдээх буолар. Билиһи билигин дьыбыһыи туһаран олоҕорбуг, сана хаһыат баччыттар офсетнай массыыла ыһааһыныт барыта бикр күнүс кэлбүтэр. Мини элбэх кини домото, коллектив сырата улахан эгэ. Бастатан туран, билигини калта куруук бичиргэ үстүбүр, кэлин олус таһаарылаахтык алтыһар дьомхут "Чурагчы"ларга тоһама коллективна буолар. Салайааччыта, Ольга Петровна Михайшевска, аастыт үбүлүүбүрүлүн эрдэмэлэти туран махталыи тигирдэби Иосифини, аараччыларбыт эрдэмэх дьон буоланнар билиһи үлэбэти зохор таһаарылаах. Олун улуус бары олохтоохторугар, улуус, иһиликтэр салаалталагыгар, тэригталэр коллективтарыгар улуускут хаһыатын куруук олүүргүт иһит махтанабыт. Билиһи тэригтэ историгыгар аастыт сылларга улуус баһылыгынан үлэбэбит Иннокентий Николаевич Аммосовка баччыттууах мисакска уурдабыт. Кини быһаччы олоһунуи сага икки элэстээх дьыбыт тугуллубута, хаһыаныт хаачыстыбатын туһарбыт офсетнай массыынабыт кэлбүтэ.

Бөгөөт эгэлтэй Саха сирин Президентэ Егор Афанасьевич Борисов уонна Праниггелыста та куруук ойонон көлүлүлүт. Сылгыта хааччылыына тэрэйи, хааччыны үрдүткү куруук уустук бонтуруустар үлэһиттэр, таа сиритэр баар реландиттар туһунан эрэ буолар. Ойон улууска баар суруналыыстар, полиграфистар улахан болгомтор сылдарыгы махталыах. Байылыгы үбүлүүйдөх сылга, билиэ дылыта "Сага олох" көлөктөйө Саха Республикатын Бөгөөт уонна теле-радио биорегист департаментын сайыааччылыгыар Феликс Петрович Печерников уонна департамент бары үлэһиттэригэр махтал улахан. Кинилэр куруук кыһаллар, таба суолу баар буолуулар үлэһиттэр, айары - туларга махтар улахаастар. Мах билиги таба эрэ туһунан, үлэһит күнөстэ тулсарарга эрэ туһаабыла көрүлүлүлүт. Ону чинэстэхтик толорорто хаһан баарар болломтот.

Бу урукку историкка таарылар уюна кэлгнтинин сырдатар астыттылган "Сага оох" хайхыт, улуус типографията төрүлүбүт 80 сыллар аланар рубриканы арайлабыт. Күндү ветеринардык, аарачылардык уюна общественнай корреспондентардык, бойгозот ахтылардыктын калган аастык сылдары үлгүн-хажнаһын тоору сырдатылар, диктато-торуу тиригдирдигин. Экинчи түрүгү тиригдирдигин. Экинчи түрүгү тиригдирдигин. Экинчи түрүгү тиригдирдигин.

Афанасий ЗАХАРОВ
"Сага олох" РИХ ГУ
редиктор -
директор

М. И. ЖКОБУТБА, "Мирна" ОСК —
УНУНАН САНЖИНАТЪНТА

Эн татан мэдбт идэгэр саалын түүхэр талархатик, талархынмаастык үлалэбжжн үрдүктүк сымшынчыбыт, ахтынчыбыт. Багара-быт эгээн доруубуйан, дым хралтлэр дэллөк үлүн үлүн, баа санаан барыта түүхэрийгэр. Сымс үлүлэснээр бигрээ үлалар түгсэлтис.

-Тайгаламлах цацраа, дэлгэр Дэлхийсний Востокт Ерөнх үгүйн нэрэхэн ырылтан оохон туурайтынчуд-
дуулаларигэр Ихинэ Гастерина Востокцаа, кен
иэртнөөр Друмлихтар, Азвотолтар, Мариолтар, Л.Н.
осина

интервью, проведенное в
государственной
научно-исследовательской
учреждении.
0423.

- 1 ветеран – 55 үнөзө;
- Хамгаалагч ахсаян хамгаатчар сүх;
- Баруунастогиярлар бөөрдөдөгүн ким баруунах кы-
присин сөү үсүнүс хамгаалдана кыттааччыла – 500 солд;
- Усулус бөөрдөдөгүн кыттааччыла – 1000 солд.

Күрөсгүн үсүдубуата!

- Хас бөөрдүн кыттааччыла 2 пажидогтан барыла 50
милеви-тарелка бөөрдөр;
- Кыттаачыла 75 бөтүрүнү байла арилар эбээр маж-
тенир атылаар.

Хас байыраглар! Сарыарда 9, 10, 11 мастан автобус
көжөүлүрөк кыттааччыларла таар, калба арилар. Мит-
сгенир сыйлас ас атылылар.

Төрийэр комиссия

Автор суруугар эгитчээр санаа
редакция позициялар магарин сеп
түбэлээр бусгабатар. Суруука
иймэлээр чакчылар
кыдымтаскылар эгитчээр
автор түс бийте сүтэр.

Хаймат бичээксэ бариллал графика: 16 ч 00 м. Бичээксэ бариллинэ: 16 ч 00 м. "Сага олох" редакционной-издательской холбоуука 24.08.2011 с. офсетка бичээтэннэ, Аадарына: 676670, Чураангал, Көр. Мэрхс уул, 26 "а". Индекс: 54907. Хаймат нидэлүүз үстэ: олтуруунуука, чэллээрэ урнэ субуотата тхсар.